

TORONTAI

Ara
1
Din

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Beeskerek, Obiljtyeva (Zapolya) u. 1
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgönycim: Torontál, Veliki Beeskerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 300 D | Negyedévre . 75 D
Félévre . . . 150 D | Havonta . . . 25 D
Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta délben

Ara
1
Din

A politikai helyzet.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 24.

Az SHS állam a genfi konferencián.

Tegnap véglegesen megállapodtak abban, hogy a Népszövetség aug. hó 30-iki ülészakán az SHS államot dr. Marinkovity Voja külügyminiszter, dr. Sumenkovity és dr. Kumandji fogják képviselni. Az SHS állam képviselői augusztus 28 ikán indulnak el Genfbe.

Csendes a politikai élet.

Miután Davidovity miniszterelnök, dr. Korosec, dr. Susnik és Hadzsity miniszterek tegnap résztvettek a surdulicei ünnepségeken, Beogradban teljes szélszél uralkodott a politikai életben.

Az egyedüli beszédtema Radics szombati beszéde volt, amelyet természetesen ismét sokféleképpen kommentálnak. Így a kormánypártok véleménye szerint Radics ismét megmutatta, hogy együtt akar működni a mai kormánnyal. Ellenzéki körökben viszont úgy magyarázzák, hogy a Radics párt és a kormány között új félreértések vannak keletkezésben.

Predavec, a horvát paraszt-párt alelnökének tegnap kellett volna Beogradba érkeznie. Közbejött akadályok miatt azonban csak ma fog megjönni. Predavec állítólag hozza pártja konkrét javaslatait a horvátországi tisztviselői elhelyezések megoldásáról.

Változások a diplomáciai karban.

A diplomáciai karban szintén nagyobb változások lesznek a legközelebbi időben. Így nyugdíjazni fogják Spaljokovity párisi követet, kinek helyére Rakity Milán szófiai követ kerül. Antonievity római követet is nyugdíjazják, helyére pedig valószínűleg Baludzsjity Zsivojin fog jönni. Nyugdíjazni fogják Sztanojevity budapesti követet is, akinek utóda azonban egyelőre nem ismeretes.

Horvát bánt követelnek Radicsék.

A Radics-párt alelnöke, Macsek dr. folytatta szombat tanácskozásait a kormány tagjaival a Radics-párt személyi követeléseiről.

A horvát paraszt-párt alelnökével folytatott tanácskozásokról a szombat esti minisztertanácson Davidovity miniszterelnök számolt be, majd Korosec közoktatásügyi és Susnik közlekedésügyi miniszter referált a horvátok részéről támasztott személyi követelésekről. Az esti órákban elterjedt hírek szerint Macsek pártjának azt a kívánságát terjesztette elő a kormánynak, hogy Horvátország részére bánt nevez-

A surdulicei ünnepségek.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 25.

Surdulice délszerbiai városka borzalmas eseményeknek volt a színhelye a háboru folyamán. Bolgár katonák törtek be a városkába és minden emberi és népjog láb-al taposásával a városkában tartózkodó ötezer szerb katonát a szó teljes értelmében lemészárolták.

Szurdulice azóta hűségesen őrizte hősei emlékét és öt év óta szakadatlanul gyűjtött, dolgozott, hogy hősei emlékét méltó módon örökítse meg.

A kis városka közönsége egy gimnáziumot emelt, amelynek kápolnájában helyezte el örök nyugalomra most vasárnap a surdulicei mézárásban elhullott katonák földi maradványait.

Az ünnepségen, amely a hősöket megillető nagy pompával ment végbe, résztvett a király a királynéval, a kormány tagjai, a szkupstina, Dimitrije patriarcha, a hadsereg és az ország minden részéből jött kulturális és egyéb intézmények képviselői.

A király és a királyné délelőtt 10 órakor érkeztek meg Szurdulicébe, ahol ezekre menő lelkesen tüntető tömeg élén Davidovity miniszterelnök fogadta a királyi párt. Majd a városi tanács elnöke átadta a királynak a szokásos söt és kenyeret, amelyet a király elfogadott.

A fogadás hivatalos szertartása után istentisztelet volt, amelynek végével a templom előtt Aleksity Ljuba gimnáziumi igazgató beszédet mondott, amelyben vázolta a nap jelentőségét.

Ezután megindult a gyászmenet, amely a templomban fölraivalozott tiz koporsót kísérté át örök nyugvóhelyére, az új kápolnába. A koporsók előtt a koszorok százait vitték, köztük a királyi családot is. A koporsókat a templomtól a kápolnáig országgyűlési képviselők vitték a vállaikon.

zene ki. Mivel azonban ez az alkotmányba ütközik, a követelés teljesítésének súlyos nehézségei vannak s döntést még nem hoztak ebben a kérdésben.

A szombat esti minisztertanács egyébként még más személyi ügyekkel is foglalkozott és ismét több főispán és más vezető tisztviselő kinevezése ügyében döntött a kormány. Macsek dr. szombaton este visszautazott Zágrebba, ahonnan Predavec, a Radics-párt másik alelnöke vasárnap jön Beogradba, hogy fenntartsa az összeköttetést a kormánnyal.

A kápolna előtt Risztity Petár elemi iskolai igazgató mondott alkalmi beszédet, amely után ágyudörgés és Beethoven halotti indulójának hangjai mellett helyezték el a tiz koporsót végleges nyughelyükön. A szertartás után Dimitrije patriarcha beszélt az emberi szeretetről, amely a jövőben talán nem fogja az embereket ilyen helyzetek elé vinni.

Délben egy órakor a gimnázium helyiségeiben ünnepi ebéd volt, amelynek első felköszöntőjét a király mondotta:

„Nagyon kívántam, hogy ezen a napon itt legyek a királynéval Szurdulicén, hogy leróhassuk kegyeletünkét hőseink maradványai előtt és, hogy megdícsérjük ezt a várost és kerületet, hogy ilyen szépen örökítette meg és őrizte meg hősei emlékezetét. A gyermekkeknek, akiket ebben az iskolában fog-nak nevelni, lesz mit tanulniok. Nincs e széles országban még egy ilyen iskola, amely kiválóbb példát mutathatna növendékeinek a haza iránti szeretetről. Azért szeretném, ha az Önök iskoláját, ezt a különös házat, amelynek alapja a hazáért elesett hősök csontjain épült, az ország minden részéből látogatnák meg a tanulók, hogy magukba szívják a hazaszeretet szent eszméjét. Az én fiam is, ha megnő, ezt a példát fogja maga előtt látni.”

A király beszédét színni nem akaró lelkes éljenzés kísérte. Két órakor a királyi család a nép közé vegyült, majd fél három órakor külön vonaton Vranjeba utaztak, ahol a király a laktanyát, a királyné pedig az amerikai misszió házát látogatta meg. Vranjeből a királyi pár Davidovity miniszterelnök kíséretében Szkopljéba utazott, ahonnan két napi tartózkodás után Pecsbe mennek, hogy Dimitrije patriarcha beiktatási ünnepélyén résztvegyenek.

Miért késik a Magyar-párt engedélyezése?

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 24.

A vajdasági főispánok kinevezésének és a Magyar-párt működése engedélyezésének késése érthetetlen a vajdasági közvélemény előtt. A „Torontál” munkatársa ezért felkereste Petrovity Nasztász belügyminisztert és kérdést intézett hozzá, hogy mi az oka a késésnek?

A belügyminiszter a kormány nagy elfoglaltságával okolta meg,

hogy eddig a Magyar-párt működését nem engedélyezték.

A volt kormány hagyatékát kell likvidálni először, mihelyt ez megtörtént, sor kerül a kormány igéreteinek beváltására. A Magyar-párt engedélyezésének ügye is akkor kerül sorra.

Bizalmat szavaztak Herriot kormányának.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, aug. 24.

A kamarában folytatták az interpellációs vitát. Dubois jobboldali élesen támadta a kormányt, amely Londonban jelentékeny engedményeket tett és semminemű rekompenzációt nem kapott. Franciaország jogait odadobták minden elenzolgáltatás nélkül. A jóvátételi bizottságtól követelt összeg jóval nagyobb mint az, amelyet Herriot most követel. A baloldalon Dubois ezen kijelentésére óriási zaj tör ki. A képviselők elkezdik a padot verni, úgy hogy Dubois félbehagyja beszédét és eltávozik. Majd félórai szünet után folytatja Dubois a beszédét és élesen bírálja a londoni megállapodásokat.

A jóvátételi-bizottság jogainak megnyirbálása arra alkalmas, hogy Németország kibújjon kötelezettségei alól, amelyeket a jövőben még nehezebben fog teljesíteni mint eddig.

Utána Reibel volt újjáépítési miniszter beszél. Szerinte a londoni konferencia helytelenül fogta föl a Dawes-tervet. A második bizottság jelentéséről, amely Németország külköveteléseit tárgyalta, nem esett szó Londonban, jöllehet, Franciaországnak ki kellett volna használni a jelentést azonnali fizetésre és szigorú szankciókra.

Herriot közbevág: Ön volt az újjáépítési miniszter annakidején, miért nem használta ki a megállapodásokat.

Reibel beszéde végén kijelentette, hogy a londoni konferencia tulsok engedményt adott a bankároknak, akik Franciaország jogait alaposan megnyirbálták.

Herriot hosszabb felelete után, amellyel az interpellációkra reflektált, befejezték a londoni konferencia eredménye feletti vitát és elrendelték a szavazást. A kamara

336 szavazattal 204 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Megalakult a Lakók Szövetsége.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 25.

A Lakók Szövetségének beeskereki fiókja, amint jelentete a „Torontál” a múlt vasárnap tartotta alakuló ülését. A megalakulás után határozatilag kimondták volt, hogy az egyesület tisztikarát az első, augusztus 24-ikén tartandó taggyűlés válassza meg.

A taggyűlést, amelyen Zseberán Bogoljub elnököt, a Kaszinó termében tartották meg. Petrovity Szlavko, a szervező-bizottság titkára ismertette a lakók szövetségének megalakulása körüli munkálatait, majd taggyűjtő propagandára hívta föl az összes tagokat, miután az egyesületbe eddig a város számarányához képest kevesen jelentkeztek.

A taggyűlés ezután egy háromtagú jelölő-bizottságot akart megválasztani, amely az egyesület tisztikarát lett volna hivatva megválasztani. Ellenindítvány folytán azonban ezt a háromtagú bizottságot öttagúra egészítették ki. Tagjai lettek: Raity Tima, Hermál József, Kolos Mihály, Repp Ferenc, Damcsitz Péter. Ez a bizottság jelölte az egyesület tisztikarát, amelyet a taggyűlés azután egyhangulag megválasztott. Elnök lett: Petrovity Szlavko, alelnök: Zseberán Bogoljub, titkár: Kolos Mihály, pénztárnok: Lévai Nándor. Az igazgatóválasztmány tagjai: Granity Zdravko, Bröder Gyula, Hermál József, dr. Petrovity Dragutin, Raity Tima, Szimity Ljuba, Hajdinák Mária. Az ellenőrző választmány tagjai: Hajdu Szilveszter, Szibinyác N., Borojevity Dusán.

A polgári iskola nem egyenértékű a gimnáziummal.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 25.

Egy miniszteri rendeletnek téves értelmezése folytán a köztudatban az a hit él, hogy a főgimnázium alsó osztályai egyenértékűek a polgári iskola alsó osztályaival. Sok szülő tehát, aki gyermekét tovább akarta iskoláztatni, nem tartotta fontosnak, hogy már az alsóbb osztályokat a gimnáziumban végeztesse el gyermekével. Ugy gondolkozott, hogy a negyedik osztály elvégzése után átviszi a gimnázium ötödik osztályába.

Egy konkrét esetről kifolyólag a közoktatási miniszterhez kérdést intézett most a gimnázium igazgatója, hogy a polgári iskola negyedik osztályát elvégzett növendékek felvehető-e a gimnázium ötödik osztályába különböző vizsga nélkül? A minisztérium döntése ebben a kérdésben ma érkezett meg a főgimnázium igazgatójához. A rendelet szerint a két iskola alsó osztályainak egyenértékűsége csak a hivatalokban való klasszifikációnál ismerhető el. Ha a polgári iskola negyedik osztályát végzett növendéke azonban a gimnázium felsőbb osztályába át akar lépni, úgy minden körülmények között le kell tennie a kis érettségét és a különböző vizsgát.

Dolgozzon meg a közönség.

Forradalmi újítás a postán.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 25.

Hiába, nem mulik el egy nap, amelyen egyes hivatalok vezetői ne gondoskodnának arról, hogy a „nyomertul adófizető polgár” részére valami külön szórakozást szerezzenek. Furesa azonban, hogy ebben a — nyugodtan mondhatnám — rendelet szadizmusban az állam ugynevezett kereskedelmi vállalkozásai vezetnek.

Nem régen irtunk arról, hogy Ruzsanda állami fürdőn az egyik jogosan panaszkodó fürdővendég-hölgynek az igazgató a következő stereotíp választ adta: „Minek jött ide, nem hívta ide senki!” Most pedig már ismét egy hasonló pszichológiai alapon álló rendelkezést kell ismertetnünk, amelyet a posta adott ki.

Nem lehet azt állítani, hogy túlságos sok okunk van rajongani a postánknak. Hogy az ember egy fél napot kénytelen harangozni, amíg valaki jelentkezik a központból, az még hagyján. Az sem felháborító, hogyha Beográddal akarsz beszélni, néha egész napon át nem kapsz kapcsolást. Elviselhető, hogy drága pénzért, ha végül megkaptad a számot, nem hallasz semmit, mert zug a vonal. Nem szabad megharagudni, ha egy táviratod a szomszéd városból öt óra alatt fut be. És nem illik megnehezíteni, ha az abonált rendes újságodból hetenkint egy-két szám kimarad. Ezek mind olyan kellemetlenségek, amelyek lehetségesek egy állami üzemenél. Bezeg mi volna, ha a posta magán kezekben volna? Hogy prosperálhatna ilyen beosztással egy ma-

gánvállalat? Sehoggy! Egy hónap alatt megölné a becsületesebb, ügyesebb, olesőbb konkurrenciát.

A fent vázolt, hogy úgy mondtam nem muló, sőt folyton növekvő kellemetlenségek és zavarok megjavítása helyett a posta vezetősége azonban egész mással van elfoglalva. Miután az „A b b a u” annyira ment, hogy itt-ott lézeng már csak egy-egy tisztviselő, új korszakalkotó eszmét kapott föl valamelyik központi tisztviselő és ez az, hogy a közönséget is bele kell vonni a munkába. Nevetséges dolog az, hogy a közönséget ki kell szolgálni a pénzért! A közönség van a postáért és nem fordítva.

Rendeleket adtak ki és ezt közölték minden telefonelőfizetővel, hogy a jövőben a következő üzleti rend lép életbe a postán:

Minden hó utolsó napján bemondják a félnek telefonon, hogy mennyi összegű az interurban telefonszámlája és ezt az összeget neki azonnal föl kell vinni a pénztárba, mert ha huszonnégy órán belül ki nem fizeti, csak úgy, erre a gyalog telefonbemondásra, nem kaphatnak neki interurbánt.

Hát ez a praktikum óriási! Szóval és tettel azonnal pakkolni kell és fölvenni a pénzt, mert különben nincs telefon. Nincs többé pénzbeszedő, nyugta és egyéb régi módi dolgok. Egyenlőség van és munkamegosztás. Alig várom már azt a lehetőséget, amikor alfabetikus sorrendben ki fogjuk hordani a leveleket és amikor minden héten más-más polgártárs viszi ki éjjel biciklin a sürgönyöket.

HIREK

— augusztus 25.

A javítóvizsgálatok a gimnáziumban. Az állami főgimnázium igazgatóságának új rendelkezése szerint a javítóvizsgálatok nem szeptember elsején, hanem augusztus 26-ikán kezdődnek. A magánvizsgálatok ilyenformán szintén hamarabb fognak megkezdődni.

A főiskolai hallgatók bálja. A beeskereki főiskolai hallgatók szombat este tartották meg a Kaszinó nagytermében első báljukat. A Kaszinó termét zsúfolásig töltötte meg a közönség, amely a kora reggeli órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

Kondor Ibolyka—Komjáthy Károly. A muló divaton kívül nagy örök értékek teszik ezt a két nevet érdekessé. Kondor Ibolyka, aki ugyszólván a műkedvelői színpadról lett egyszeribe Budapest első diszense, annyira beérkezett, hogy Fedák Sári amerikai turnéjára Kondor Ibolyka is a kiválasztottak közé került. Fiatalsága, szépsége, szuggesztív, igaz tiszta művészete egy csapással emelte a legünnepeltebb primadonnák közé.

Komjáthy Károly a Pillangó főhadnagy, Kóristalány, Három a tánc, stb. operettek szerzője, zongoraművész szerzeményeit min-

denki ismeri. Ünnepezt zenészerző. A fiatal magyar zeneirodalom egyik legértékesebb márkája. A két kiváló művészt Beeskereken egy estén át való vendégszereplésre sikerült megnyerni. A vendéget augusztus 31-én lesz a Kaszinóban.

Kutya fiu az a Ford,

már mint a nagy milliárdos, autókirály, elnökjelölt és antiszemita-vezér. Kiszámították a tudósok, hogy minden pillanatban tíz dollárt keres meg. Tehát, mire valaki ennek a mondatnak a végére ér, Ford már zsebreavágta a maga tíz dollárját. Igazán jó dolga van ennek a Fordnak, mert még mi idehaza káromkodunk, ha a kilencedik százal gyufa után végre a tizedik mégis meggyul, Ford már megke-resett tiszter tíz dollárt. Mialatt egy aszpírint beveszünk, hogy a sok gondtól belefájdult fejünket kissé meggyógyítsuk, Ford már magának mondhat tizet. Ha vigak vagyunk, ha szomorúak, Ford arat. Mig az adóvégrehajtó kihuzza fejünk alól az utolsó párnákat, Ford már régen beteszi trezorjába a maga kis tizeit. Ha megbotlunk, ha elesünk, ha felkelünk, ha lefekszünk, Ford mindig keres. Pillanatig sem állna meg a világért sem a tíz dollár keresésében. Mig a vendéglőben árván kanalazzuk az újból lényegesen felemelt levesünket, Ford már annyi tizet gyűjtött, hogy akár egy kisebbfajta vendéglőt is megvásárolhat. De ha szép lassan, kényelmesen eszünk, akkor már a fél várost is megvásárolhatja. Már nem is merem folytatni ezt a kis írást, mert mire a végére érek, Ford már agyonkereste magát. Ezt a szíveséget pedig nem akorom neki megtenni.

Az interparlamentaris Unió ülése. Berlinből jelentik, hogy az Egyesült-Államok berni követe közölte, hogy Coolidge elnök az interparlamentaris uniót jövő évre Washingtonba hívta meg.

Azért csak sok az adó! A Torontál augusztus 15-iki számában foglalkoztunk a megadóztatás aránytalan és igazságtalan voltával két konkrét esettel kapcsolatban, amelyek egyikére ma a következő levelet kaptuk:

Mélyen tiszteit szerkesztő ur! Kérem sziveskedjék lapjának legközelebbi számában az alább leírt sorokat közölni: A „Torontál” napilap augusztus hó 15-iki számában az adóztatásra vonatkozó cikkét olvasván, megdöbbentem azon beodrői szegény ember bemondásán. Ennek a „szegény” embernek, akiről az cikkben szó volt, nem egy háza van Beodrán, hanem három háza és még hozzá 18 hold szántóföldje. Bátor vagyok megjegyezni, hogy ennek a „szegény” embernek, két jóforgalmu kocsmáüzlete is van, de még hozzá gabonakereskedést is üz. Az igaz, hogy a harmadik házában, bizonyos lakrészeket tejkereskedőnek évi 6000 dinárért haszonbérbe adott. Ezen szegény beodrői ember tévedésből elfelejtette a szerkesztőségnek megmondani, hogy nemcsak egy háza után lett megadóztatva, hanem amint már fent említettem, az egész vagyona után, tehát egész bemondása valótlan-ságon alapul. Megjegyzem, hogy a házibéradó állami kulcsa 11 százalékos, tehát erre 804 százalékos községi

Minthogy ilyenformán a továbbtanulni kívánó gyermekek sokkal nagyobb és nehezebb feladat elé kerülnek, sokkal célszerűbb, ha a szülők gyermeküket mindjárt a gimnáziumba iratják be.

Engednek a bajorok?

A „Torontál” tudósítójának távirata

München, aug. 24.

Held miniszterelnök a második parlamentari bizottságban beszámolt a berlini konferencia eredményéről. Held kijelentette, hogy legsúlyosabb aggodalma és nemzeti önértetének lázadása ellenére sem vetheti el a londoni megegyezést.

Mit figyeltek meg eddig a Marson?

A „Torontál” tudósítójának távirata

Hamburg, aug. 24.

Graff tanár az állami csillagvizsgálóban folytatta megfigyelő munkáját a Mars bolygó mostani földközelségét felhasználva.

A tanár eddigi megfigyelései szerint a Szaparelli által fölfedezett Mars-csatornák tényleg most is láthatók, körülöttük fekete képződményekkel, amelyek tengereknek tekinthetők. Észlett továbbá élénk sárga foltokat, amelyek mivolta eddig nem volt megállapítható.

pótadó ami a s igen na adóügy eok tájé nak köz hó 19-é adóügyk

Vasuti zak. A P uj esalá mely es csikból nyoleva van áll egykori

Sem el Komáro

illetősé

jellemzi

közkörhá

teri rend

esetben

hiánya

a polgár

szükség

nulásba

nul elbo

ismét vis

Az All

legmoder

lusztrált

emellett

egész vilá

ríség ma

ujság. A

az asszon

magának

gyermekv

deklációs

negyven

nál több

szép szin

talma mi

dekes elb

eikket s

trált ame

nyújt M

lémre. M

lap ez. a

és nagy

legolesobb

mindössze

jelent me

érdeklőd

az Orien

megszerez

számai, t

nyelvikor

ten ajánl

gyelmébe.

* A Dur

náti fiókja

felet, h

Srpska K

sal szembe

nál lévő

letébe foly

Vajdaság

den hónap

s a méhes

ismeretter

meg a Va

szeti szakl

fontos ez

legebben

foglalkozó

állításu fo

6 dinár s

állandóan

utcai üzlet

* Vas-és

nál, Veliki

szám 329.

pótadó kiadja azt a különbözetet, ami a szobanforgó adózónak olyan igen nagyon fáj. Ezeket, mint az adóügy beodrai kezelője, a laikusok tájékoztatása végett véltem jónak közölni. Beodra, 1924. évi aug. hó 19-én. Tisztelettel: Vizkelety, adóügykezelő.

Vasúti kocsik mint családi házak. A Prága melletti Hodlovec-ben új családi házközség alakult, amely csupa kimustrált vasúti kocsiból áll. A „boldog” háziurak nyolevan korona évi bért fizetnek a városnak. A családi házak között van állítólag Erzsébet királyné egykori szalonkocsija is.

Sem élni, sem halni nem lehet. Komáromi tudósítónk jelenti: Az illetőségi esatározások elfajulását jellemzi, hogy a komáromi városi kórházból — állítólagos miniszteri rendelet alapján — már két esetben küldtek el beteget illetőség hiánya miatt. A legutóbbi esetben a polgármester intervenciója volt szükséges, hogy a súlyos idegbenulásban szenvedő és gyógyulatlanul elbocsájtott beteget a kórház ismét visszafogadja.

Az Aller képes családi lapja a legmodernebb és legérdekesebb illusztrált lap. Igazi családi lap, emellett azonban friss ötletű, az egész világ érdekeségeit, az emberiség minden problémáit felölőlelő újság. A komoly gondolkodó férfi, az asszony egyaránt talál benne magának való témát, emellett a gyermekvilág tudásszomját és érdeklődését is szolgálja. Nagy, negyven oldal terjedelmű lap, száznál több illusztrációval, köztük sok szép színes érdekes képpel. Tartalma mindent felöllel. Számos érdekes elbeszélést, sok tudományos cikket s emellett kacagtató illusztrált amerikai stílusú humort is nyújt. Minden tekintetben figyelemre méltó páratlan illusztrált lap ez, amely gazdag tartalmához és nagy terjedelméhez képest a legolcsóbb képes újság. Az ára mindössze 10 dinár. Eddig 19 száma jelent meg a lapnak egyre fokozódó érdeklődés mellett. A lap kapható az Orientnél s ugyanitt raktáron megszerezhető a lap összes régebbi számai, úgy hogy akinek valamelyik szám hiányzik, az Orientnél bármikor megkaphatja. Ismételtten ajánljuk a lapot mindenki figyelmébe.

A Dunav bízósító társaság bána ti fiókja ezennel értesíti t. üzletfeleit, hogy irodáját a „Hotel Srpska Kruna”-ból a hajóállomással szemben és a tüzoltó lakányánál lévő „Hotel Srpski Kralj” épületébe folyó hó 15-én áthelyezte.

Vajdasági Méhészeti Lapok. Minden hónapban gazdag tartalommal s a méhészekre rendkívül fontos ismeretterjesztő cikkekkel jelenik meg a Vajdasági egyetlen méhészeti szaklapja. Minden méhészre fontos ez a szaklap s azért a legmelegebben ajánlhatjuk a méhészet foglalkozók figyelmébe. A szép kiállítású folyóirat ára füzetenkint 6 dinár s megrendelhető, valamint állandóan kapható az „Orient” főutcai üzletében.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329.

Állami népiünnepély, amelynek külföldiek fizetik a cehhjét.

Beeskerek, aug. 25.
A rendezés, illetve kasszasiker terén egy korszakalkotó, mondhatni forradalmi újításról számol be lapunk egyik barátja, aki tegnap érkezett vissza Romániából és aki ezt az újítást a saját maga bőrén tapasztalta ki.

Zsombolyán tudvalevőleg összeszedik az utasoktól az utleveleket, hogy a határátlépés vizumával ellássák őket. Mikor az utleveleket visszaadták, mindegyikbe egy

sárga cédula volt beleaplikálva, amelyet a román állam hivatalos közlege a következő nyájas szavakkal adott át: „Domnule te rok dem o suta lei.” A szavakat nem értették, de a sárga cédulára szépen számmal is ki volt írva: 100 lei — ezt aztán igazán nem lehet félreérteni és ki mosolyogva, ki nem mosolyogva leszurkolt 100 leit. A rejtélyes cédulának, amely nélkül a román határ át nem léphető, a következő kabalisztikus szövege van:

CUL CONTELUI CEKONICE

Bilet de intrare

Sambata 23 August 1924

Serbare Populară
(Grosses Volksfest)

Lei 100. No 000275 *

Contra-Marca

Sambata 23 August 1924

Serbare Populară
(Grosses Volksfest)

Lei 100. No 000275 *

Ez tehát annyit jelent, hogy a mi száz leünkön népiünnepély volt augusztus 23-án Sambatan a gróf Csekonics-kastély kertjében és arra számítanak, ahogy a jegy számából látható, hogy százezer vendég lesz. Vagy ha nem is lesz, mint ahogy mi sem mentünk el, de legalább bevasalják a jegy árát. Ez az első eset, amelyről tud a világtörténelem, hogy az államférfiak előre jegyet adnak az általuk rendezett népiünnepélyhez. Eddig rendszeren később tudtuk meg, hogy népiünnepélyen voltunk és később is kellett fizetni.

A dolog azonban beláthatatlan perspektívákat nyújt arra, hogy

milyen hamar lehet majd a jövőben a különféle magánpinkákat megtölteni. Például a miniszterek betegsegélyző és temetkezési egylete számára száz leit szednek egy hétig az utlevelek után. Vagy csak az lépheti át a határt, aki ötven lei beléptidiját fizet az államtitkárok önszegélyző egyletébe. És ez valóban nemzetközi és demokratikus lesz. Például nem fölemelő annak a tudata rám nézve, hogy elmehetnek Sambatan Zsombolyára a Csekonics-kertbe mulatni? Hát még arra a wieni kereskedőre, aki ugyanesak veti beléptidiját a határon a zsombolyai népiünnepélyre. Hát mert volna nem venni!

Sport

Novisád válogatott—Beeskerek válogatott 7:1. A beeskerek első csapatból csak Kohn I. Merschbacher, Nedity és Nikolity mentek el.

A Zseljeznicsár pálya ünnepélyes megnyitása előkelő közönség előtt zajlott le. Az ünnepség a pálya bészentelesével kezdődött, mely után kezdetét vette az ünnepély sportrésze.

ZsAK — Zseljeznicsár — Kadima komb. 4:1 (1:1). Biró: Moity. A kezdőrugást Gyukity tette meg, mely után a beeskerekiek rögtön támadásba mennek át és a 10-ik percben Markov a kapufáról visszappatanó labdát a gólba helyezi. Ezután Szubotica erőlesen támad, Wetzel több gólnak látszó labdát kivédett, de végül mégsem tudta megakadályozni az egyenlítést. A második féldő 17. 28. és 38. percében rugták a szuboticaiak további góljaikat.

A szuboticaiak nem érdemelték meg ilyen arányban a győzelmet, mert a beeskerek csapat ugyanannyit támadott mint ők.

Jugoszlávia—Obility 2:2 (1:1). Biró: Brkity. Mindkét csapat több tartalékot szerepeltetett, de az Obilitynál talán jobbak voltak a tartalékok mint az egybeli játékosok. Az eredmény megfelel a játék folyásá-

gég az eredmény nem változik. Második féldőben sokkal erősebb lesz az iram. A 30-ik percben a biró kiállít egy Jugoszlávia és egy ZsAK játékost. Az első feleselés, a másodikat a kapusra való támadás miatt. A 35-ik percben a ZsAK ki egyenlít. Rá két percre a Jugoszlávia a veszélyes támadását az egyik beki gáncsal akasztja meg, mire a biró kiállítja és így tizenegyest ítél, miből gól lett. Rá hét percre a biró kiállította Ströbet indokolatlanul, majd a 43-ik percben újból 11-est ítél ZsAK ellen, melyből a harmadik gólját lövi Jugoszlávia. A Jugoszlávia megérdemelte a győzelmet, mert ifjúsági játékosai gyorsak és technika tekintetében magasan fölötte voltak a ZsAK-nak. Mindkét csapatból a közvetlen védelem tünt ki. A biró tulszigoru volt.

Obility komb.—Zseljeznicsár—Kadima komb. 3:0 (1:0). Biró: Gerdecz. Gyenge sport.

Szubotica válogatott—Beograd válogatott 3:2.

Zágrebi eredmény:

MTK—Concordia 2:0 (1:0).

Wieni eredmények:

FTC—Semmering 3:0 (1:0).

UTE—Vienna 3:3 (0:2).

Viktória (Prága)—Rapid 3:3 (1:1).

Wacker—Grázer AC 4:0 (1:0).

ISK Ivanovo 1 b)—SAC Sekorenovác 1 a) 3:1 (1:0). A gólokat az ISK-ból Németi rugta, a sekerenováci csapatból Hubert. Biró: Boday.

Beeskerek Zseljeznicsár—Napredak Orlov. 3:2 (1:2). Biró Gerdecz.

Tennisz.

Palleson az országos tenniszversenyen ma játsszák le a döntő mérkőzéseket. A férfi egyes favoritja Balás Iván (Beeskerek.)

II. Vilmosról.

Németország volt császárjáról különös képet adnak azok az apró feljegyzések, amelyeket a császár jó ismerője, Waldersee gróf, porosz vezértábornagy vetett papírra és amelyek most jelentek meg a stuttgarti Deutsche Verlagsanstaltban. Waldersee gróf sokáig figyelte a császárt, ismerte még trónralépése előtt, sokat volt alkalma vele személyesen érintkezni, még többet hallott udvari és katonai körökben a császár itt-ott elejtett szavairól, kijelentéseiről. A naplószerűen vezetett feljegyzések igen érdekes, gyakran megdöbbentő dokumentumai a császár karakterének és éles fényt vetnek jellemének sok apró, eddig ismeretlen vonására.

1886 februárjában ezt írja Waldersee: Vilmos herceg sokáig nálam volt, kár, hogy olyan könnyen fel hagyja magát ingerelni valaki ellen. Valóban nagy fáradságomba kerül gyakran, hogy bizonyos emberek nyugodt megítélésére bírjam.

1888 március: Csodálatos, mennyire megváltozott a felfogás a legutóbbi időben Vilmos hercegről.

